

Aan:
Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Sittard-Geleen

Betreft:
Schriftelijke vragen artikel 43 R.v.O.

Onderwerp: Beoogde ontwikkeling ESCS-terrein (gebied tegen de Schwienswei aan)

Datum: 15 januari 2025

Geacht college,

Op 9 januari 2025 hebben wij kennis genomen van de uitwerking door het college van een tweetal concrete opties voor het ESCS-terrein. Dit gebied tegen de Schwienswei aan omvat ruim 20 hectare, en in de afgelopen tien jaar is hier na afbraak van de gebouwen een natuurgebied ontstaan. Het college moet nog ecologische onderzoeken uitvoeren en enkele zijn reeds uitgevoerd (zie vragen 3 en 4 over de onduidelijkheid omtrent de onderzoeken). In de al uitgevoerde (wettelijk verplichte onderzoeken) is al duidelijk omschreven dat er beschermde diersoorten in het gebied zijn aangetroffen en welke maatregelen nodig zijn om de biodiversiteit te vergroten (o.a. aanleg kruidenrijk grasland, voorkomen licht- en geluidverstoringen na zonsondergang, het verbieden van loslopende honden).¹

De gemeenteraad heeft verschillende randvoorwaarden meegegeven voor de nadere uitwerking: economische, maatschappelijke en ook voorwaarden rondom ecologie. Tot onze verbazing legt het college nu twee concrete opties voor, waarbij de voorwaarden rondom ecologie niet zijn ingevuld (en de andere voorwaarden wel). Kort samengevat legt het college aan de raad de volgende twee opties voor: een vakantiepark met 210 luxe huisjes, of het gebied benutten voor (voornamelijk) voetbal- en tennisvelden (waarbij minimaal drie voetbalclubs en twee tennisclubs die nu nog verspreid over verschillende wijken liggen hier allemaal samen zouden komen).

In het coalitieakkoord van gob en CDA is op pagina 10 het volgende opgenomen: "We besturen onze gemeente samen: minder vanuit het gemeentehuis en meer vanuit de gehele samenleving. [...] In Sittard-Geleen willen wij eraan werken dat inwoners zelf kunnen beslissen hoe hun omgeving eruit moet zien." De twee nu voorliggende opties komen volledig "uit het gemeentehuis"; er zijn geen individuele inwoners of inwonerscollectieven die zichzelf gemeld hebben met deze twee opties. Wel is er door een inwonerscollectief een derde optie ontwikkeld, namelijk *Een beter plan voor de Grote Schwienswei* van inwonerscollectief WijSchwienswei. Een alternatief plan, volledig uit de samenleving voortgekomen. Wij blijven het betreuen dat het college (en de coalitie) dit plan van betrokken inwoners, gesteund door een nog grotere groep inwoners, niet serieus neemt.

De informatie die wij tijdens de sessie van 9 januari jl. hebben ontvangen, leidt tot nieuwe vragen. Dit naast al eerder gestelde vragen (bijvoorbeeld tijdens de raadsvergadering 12-13 november 2024), die door het college niet adequaat beantwoord zijn. Dit tezamen leidt tot de volgende vragen aan uw college:

Vraag 1: Vergroten biodiversiteit

Bij het raadsbesluit van 13 juli 2023 zijn de door de gemeenteraad geformuleerde randvoorwaarden vastgelegd (deze randvoorwaarden zijn in de rondes van 7 juli 2022 en 9 februari 2023 door de raad geformuleerd). Eén van de ruimtelijke voorwaarden luidt als volgt: "De biodiversiteit in het gebied wordt vergroot ten opzichte van de huidige situatie en waardevolle houtopstanden blijven behouden." Gedurende de presentatie zijn met name de invulling van allerlei andere randvoorwaarden duidelijk uitgelegd (de economische en sociaal-maatschappelijke randvoorwaarden).

¹ Paragraaf 5.3 in *Rapport Ecologische Scan* van Econsultancy, 2 augustus 2023, pagina 27 t/m 31.

Kan het college op een duidelijke manier verwoorden hoe de omvorming van de huidige ruim 20 hectare onbebouwd groen tot ofwel een sportpark (optie 1) ofwel een vakantiepark (optie 2) kan samengaan met de benodigde ecologische maatregelen om de biodiversiteiten te vergroten *ten opzichte van de huidige situatie*?

Vraag 2: Klimaatadaptatie (waterberging)

Het ESCS-terrein was voor de komst van het CIOS één geheel met de Schwienswei als het gaat om het opvangen van regenwater. Moerasgebied de Schwienswei fungeert als een enorme natuurlijke spons en houdt als laagstgelegen gebied van stadsdeel Sittard veel overtollig water vast (en geeft het vertraagd weer vrij aan de beken). Niet voor niks heeft de gemeenteraad de volgende randvoorwaarde hierover geformuleerd: "Er wordt ruimte gemaakt voor maatregelen, die bijdragen aan klimaatadaptatie (o.a. waterberging en tegengaan hittestress)." Bij de presentatie was er niemand aanwezig die kon antwoorden op specifieke vragen uit de zaal over de mogelijkheden die het ESCS-terrein biedt als wateroverloopgebied, en daarmee dus ook de eventuele onmogelijkheden van een ontwikkeling van het gebied.

- a) Zowel de optie sportvelden als vakantiepark betekent de aanleg van gebouwen, wegen, parkeerplaatsen, verhardingen, etc. Is het college het met onze fractie eens dat de hierboven genoemde sponswerking grotendeels verloren zal gaan? Zo nee, waarom niet? (Terwijl er door klimaatverandering juist een toenemend risico van overstromingen is, hoog grondwaterpeil en aan de andere kant juist droogte in de zomermaanden).
- b) Is het college het met onze fractie eens dat het weer laten meanderen van de Molentak onvoldoende compensatie biedt voor het grotendeels opheffen van ruim 20 hectare sponswerking? Zo nee, waarom niet?

Zoals reeds aangegeven in de inleiding, is er veel onduidelijkheid over de hoeveelheid aan onderzoeken. Ook is er onduidelijkheid waarom eerder door het college toegezegde onderzoeken niet reeds zijn uitgevoerd. Econsultancy heeft in opdracht van de gemeente een vijftal aan elkaar gerelateerde / deels overlappende ecologische onderzoeken (namelijk de wettelijk verplichte) opgeleverd op 8 juni 2023, 2 augustus 2023, 31 januari 2024, 21 februari 2024 en 26 juni 2024. In deze verschillende (deel)rapporten zien wij dezelfde conclusie terugkomen (bijvoorbeeld pagina 40 van rapport 26 juni):

"Op basis van de huidige onderzoeksinspanningen, kunnen geen conclusies getrokken worden over de daadwerkelijke aan- of afwezigheid van streng beschermde soorten."

Vraag 3: Nulmeting

Wethouder Houtakkers heeft in de ronde van 9 februari 2023 aangegeven "dat hij overweegt een nieuwe nulmeting uit te voeren inzake de belastbaarheid van het terrein."² Uit bovenstaand citaat blijkt dat de reeds uitgevoerde onderzoeken niet kwalificeren als nulmeting. Waartoe dient de nulmeting precies en waarom heeft het college bijna twee jaar (!) na melding ervan in een ronde dit nog steeds niet uitgevoerd?

Vraag 4: Vierseizoenenonderzoek

In 2023 heeft wethouder Houtakkers gesproken over een 'vierseizoenenonderzoek'. In de notulen van de raadsvergadering van 13 juli 2023 staat: "De wethouder kondigt aan de opmerkingen [...], inclusief de resultaten van het vierseizoenenonderzoek over ecologie eind 2023, toe te voegen aan de voorwaarden."³ Tijdens de raadsvergadering van 12-13 november 2024 heeft onze fractie weer geïnformeerd naar dit onderzoek. Het antwoord van de wethouder zoals vastgelegd in de notulen luidt: "Wethouder Houtakkers beaamt dat de plannen voor de ESCS-locatie lang geduurd hebben, onder andere door de onderzoeken die vier seizoenen moesten duren."⁴

² Notulen van de ronde van 9 februari 2023, pagina 5.

³ Notulen van de raadsvergadering van 13 juli 2023, pagina 5.

⁴ Notulen van de raadsvergadering van 12-13 november 2024, pagina 15.

- a) Net als bij de nulmeting kwalificeren de reeds uitgevoerde rapporten (volgens de eigen conclusies) niet als het vierseizoenenonderzoek. Wat is nu precies de onderzoeksopzet en welke tijdlijn hanteert het college voor dit onderzoek?
- b) Is het college het met onze fractie eens, dat wanneer halverwege 2023 gesteld wordt door de wethouder dat het vierseizoenenonderzoek eind 2023 gereed is (zie dictum notulen), dat dan op zijn minst de suggestie wordt gewekt dat het onderzoek op dat moment al gaande is? (Immers, als een vierseizoenenonderzoek aan het einde van een kalenderjaar gereed is, zoals aangegeven door de wethouder, dan loopt het onderzoek halverwege datzelfde jaar al).
- c) Is het college het met onze fractie eens, dat wanneer tijdens de raadsvergadering van 12-13 november 2024 door de wethouder wordt gesteld dat de uitwerking van de varianten voor het ESCS-terrein vertraging hebben opgelopen *door* het vierseizoenenonderzoek, dat daarmee op zijn minst de suggestie wordt gewekt dat het vierseizoenen op dat moment reeds (zo goed als) is afgerond (zie dictum notulen)?
- d) Waarom heeft het college ruim anderhalf jaar (!) sinds melding ervan in de raad dit onderzoek nog steeds niet uitgevoerd? Waarom heeft het college, na aankondiging van dit vier seizoenenonderzoek, nimmer uit eigen beweging de raad geïnformeerd over de voortgang, de onderzoeksopzet, vertraging in de uitvoering en de reden daarvan?

Vraag 5: Collegevoorstel niet behandelrijp!

- a) Is het college het met onze fractie eens dat, door het ontbreken van de uitkomsten van een nulmeting en een vierseizoenenonderzoek, het collegevoorstel niet behandelrijp is voor de opiniërende ronde van 20 februari 2025 (en de daarop volgende geplande ronde van 3 april en raadsbehandeling van 17 april aanstaande)? Zo nee, waarom niet?
- b) Is het college het met onze fractie eens dat ook de geplande inwonersavonden van 22 en 30 januari aanstaande, gezien het ontbreken van de uitkomsten van een nulmeting en een vierseizoenenonderzoek, en gezien het niet behandelrijp zijn van het collegevoorstel, verplaatst moeten worden? Zo nee, waarom niet?

Namens de fractie GroenLinks-PvdA,

Paul Kubben, fractievoorzitter